

WYROK Z DNIA 8 PAŹDZIERNIKA 2008 R.
SNO 74/08

Przewodniczący: sędzia SN Marian Buliński (sprawozdawca).

Sędziowie SN: Wiesław Koziół, Zbigniew Strus.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem sędziego Sądu Okręgowego – Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego oraz protokolanta po rozpoznaniu w dniu 8 października 2008 r. sprawy sędziego Sądu Rejonowego w związku z odwołaniem Ministra Sprawiedliwości od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 26 czerwca 2008 r., sygn. akt (...)

u t r z y m a ł w m o c y z a s k a r ż o n y w y r o k .

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 26 czerwca 2008 r., sygn. akt (...), sędzia Sądu Rejonowego została uznana winną popełnienia przewinienia służbowego przewidzianego w art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) polegającego na dopuszczeniu się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa w okresie od dnia 14 grudnia 2006 r. do dnia 19 marca 2007 r. w następujących sprawach:

1. w sprawie sygn. akt II K 299/06 Sądu Rejonowego – poprzez orzeczenie wyrokiem łącznym z dnia 14 grudnia 2006 r. kary łącznej w wysokości poniżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa, tj. z naruszeniem art. 86 k.k. w zw. z art. 87 k.k.,
2. w sprawie sygn. akt I Ns 875/06 Sądu Rejonowego – poprzez stwierdzenie postanowieniem z dnia 2 lutego 2007 r. nabycia spadku na podstawie ustawy m. in. na rzecz zięcia spadkodawczyni, a ponadto orzeczenie o dziedziczeniu jedyne 11/12 części spadku, tj. z naruszeniem art. 931 § 2 k.c. i art. 926 § 2 k.c.,
3. w sprawie sygn. akt I Ns 899/06 Sądu Rejonowego poprzez stwierdzenie postanowieniem z dnia 28 lutego 2007 r. nabycia spadku na podstawie ustawy m. in. na rzecz bratowych spadkodawcy, tj. z naruszeniem art. 931 § 2 k.c.,
4. w sprawie o podział majątku dorobkowego, sygn. akt I Ns 267/06 Sądu Rejonowego – poprzez zaakceptowanie na rozprawie w dniu 28 lutego 2007 r. ugody stron, która w żaden sposób nie reguluje kwestii podziału ich praw majątkowych będących przedmiotem postępowania, tj. z naruszeniem art. 917

k.c., art. 203 § 4 k.p.c. w zw. z art. 223 § 2 k.p.c., art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. i art. 688 k.p.c.,

5. w sprawie sygn. akt I Ns 915/06 Sądu Rejonowego – poprzez wydanie postanowienia z dnia 28 lutego 2007 r. po upływie wyznaczonego terminu publikacji, tj. z naruszeniem art. 326 § 1 k.p.c.,
6. w sprawie sygn. akt I Ns 76/07 Sądu Rejonowego – poprzez wydanie w dniu 19 marca 2007 r. orzeczenia o dziale spadku przed uprawomocnieniem się postanowienia o stwierdzeniu nabycia tegoż spadku, tj. z naruszeniem art. 681 k.p.c.,

i za to przewinienie dyscyplinarne wymierzono jej karę upomnienia.

Odwołanie od tego wyroku złożył Minister Sprawiedliwości na niekorzyść obwinionej, zarzucając temu orzeczeniu rażącą niewspółmierność orzeczonej kary dyscyplinarnej. W oparciu o to skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części poprzez zaostrenie orzeczonej kary i wymierzenie obwinionej kary dyscyplinarnej nagany.

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym obwiniona sędzia i Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego wnieśli o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Należy zgodzić się ze skarżącym, że obwiniona sędzia Sądu Rejonowego naruszyła przepisy o znaczeniu podstawowym, świadczącym o braku wiedzy ogólnej, którą powinien dysponować każdy sędzia czy nawet każda osoba posiadająca wykształcenie prawnicze, przez co naruszyła kształtowany w społeczeństwie wizerunek sędziego, jako osoby prezentującej wysoki poziom staranności w podejściu do obowiązków służbowych i predyspozycje psychiczne do wykonywania zawodu.

Tak poważne uchybienia przy podejmowaniu relatywnie prostych czynności, mimo wykonywania obowiązków orzeczniczych od wielu lat z reguły powinny skutkować wymierzeniem kary dyscyplinarnej znacznie surowszej niż upomnienie (najniższa kara dyscyplinarna).

Jednakże w przedmiotowej sprawie wystąpiły także ważne okoliczności łagodzące. Obwiniona samotnie wychowuje dwoje małoletnich dzieci, przy czym młodszy syn jest dzieckiem niepełnosprawnym umysłowo, jak i ruchowo (leżącym).

Dziecko pomimo początkowo niekorzystnych rokowań zaczyna się uczyć, usiłuje komunikować się z otoczeniem, ma szansę na osiągnięcie pozycji siedzącej. Dający się zaobserwować postęp jest wynikiem bardzo intensywnej rehabilitacji prowadzonej przez matkę i zatrudnione przez nią rehabilitantki. Opieka nad takim dzieckiem jest wyczerpująca, stanowi przyczynę zespołów bólowych kręgosłupa o podłożu przeciążeniowym u opiekunów, co dotknęło matkę dziecka.

W okresie objętym zarzutami obwiniona samotnie prowadziła walkę o życie i zdrowie swojego niepełnosprawnego dziecka. Waga tych okoliczności łagodzących w zderzeniu nawet z ważkimi okolicznościami obciążającymi, zdaniem Sądu Najwyższego, pozwalała Sądowi pierwszej instancji na wymierzenie najłagodniejszej kary dyscyplinarnej.

Tym nie mniej sama obwiniona powinna odpowiedzieć sobie na pytanie, czy popełnione przez nią błędy były wynikiem stresu powstałego z obawy o życie i zdrowie syna (przemijającego wraz z poprawą stanu zdrowia syna) czy też braku wiedzy lub stresu nieprzemijającego (związanego z samym orzekaniem) bądź okolicznościami występującymi stale. W przypadku tej drugiej odpowiedzi powinna zastanowić się nad dalszym pełnieniem obowiązków sędziowskich.

Mając to na uwadze Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł, jak na wstępie.